

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref P-06-1392
Ein cyf/Our ref JMEWL/02093/23

Jack Sargeant AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

18 Ionawr 2024

Annwyl Jack,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 15 Rhagfyr 2023 ynghylch deiseb P-06-1392 Diwygio Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol Cymru 2021.

Gyda'i gilydd, mae'r Cwricwlwm i Gymru a Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (ALNET) wedi'u cynllunio i ddiwallu anghenion pob dysgwr. Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn rhoi'r gallu i ysgolion gynllunio eu cwricwlwm eu hunain o fewn y fframwaith cenedlaethol fel y gall dysgu ac addysgu ddiwallu anghenion y dysgwyr yn well yn eu cyd-destun, gan sicrhau bod pob plentyn yn gwneud cynnydd priodol ar y daith ddysgu, a hynny o fannau cychwyn gwahanol. Mae ALNET yn darparu'r fframwaith statudol i ddarparu cymorth neu ddarpariaeth ychwanegol i rai dysgwyr i'w helpu i gyflawni eu potensial llawn.

Mae'r ddau ddiwygiad hyn yn eu cyfnod gweithredu ar hyn o bryd, gyda gwaith monitro a gwerthuso yn llywio datblygiad parhaus y polisi.

Mae Ymchwil i weithrediad cynnar y Cwricwlwm i Gymru: [adroddiad Cam 2](#) wedi darganfod fod uwch arweinwyr yn pwysleisio bod tegwch wedi bod yn ffocws pwysig yn eu hysgol neu leoliad bob amser, ond eu bod bellach yn canolbwyntio mwy ar ddysgwyr yn eu dull o gynllunio'r cwricwlwm, gyda'r hyblygrwydd i deilwra cefnogaeth yn unol â hynny. Cyfeiriodd uwch arweinwyr at bwysigrwydd bod yn gynhwysol a bodloni'r gofynion a nodir yn y Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY), gan nodi bod y Cwricwlwm i Gymru yn caniatáu iddynt hyrwyddo a chanolbwyntio ar gynhwysoldeb, ac roedd mwy o ffocws ar ddefnyddio llais y dysgwr i gefnogi a llywio datblygiad y cwricwlwm.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae'r [Gwerthusiad o'r system Anghenion Dysgu Ychwanegol: adroddiad cwmpasu](#) ac [adroddiad thematig Estyn](#) wedi amlygu'r angen i gryfhau cysondeb wrth gymhwyso'r Ddeddf a'r Cod. Mewn ymateb i hyn, rydym wedi hwyluso'r gwaith o recriwtio arweinwyr gweithredu i ddarparu her a chefnogaeth i awdurdodau lleol a galluogi rhannu'r hyn a ddysgir ac arferion effeithiol ledled Cymru yn ystod y cyfnod gweithredu.

Dengys data'r Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) bod cynnydd cyson wedi bod yn nifer y disgyblion lle mae Darpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY) wedi ei nodi mewn Cynllun Datblygu Unigol (CDU) statudol wrth i'r system newydd gael ei rhoi ar waith. Fodd bynnag, mae'r data hefyd yn dangos gostyngiad sylweddol yn nifer y plant y nodwyd bod ganddynt AAA yng Nghymru dros y blynyddoedd diwethaf.

Comisiynwyd Estyn i gynnal adolygiad i weithrediad y Ddeddf, a gyhoeddwyd ym mis Medi. Adroddodd Estyn: "Yn sgil y gwaith sensitif rhwng Cydlynwyr ADY ysgolion a rhieni, yn enwedig lle ystyrir nad oes gan ddisgyblion ADY pan fyddent wedi cael AAA yn y gorffennol, mae rhieni, yn gyffredinol, yn dawelach eu meddwl fod y ddarpariaeth sydd wedi'i threfnu yn diwallu anghenion y disgybl."

Bwriad polisi Llywodraeth Cymru o hyd yw y dylai pob plentyn a pherson ifanc ag ADY gael cynllun datblygu unigol (CDU). Mae gan unrhyw ddysgwyr sydd wedi cael ei dynnu oddi ar y gofrestr AAA yn ddiweddar yr hawl i siarad â'i ysgol i ofyn am CDU. Mae dyletswydd ar ysgolion ac awdurdodau lleol i benderfynu a oes gan ddysgwyr ADY, pan fo hynny'n cael ei ddwyn i'w sylw.

Adroddodd Estyn hefyd fod tystiolaeth o heriau presennol o ran y gwaith gweithredu, gan gynnwys dull anghyson o ddeall y diffiniad o ADY. Felly, mae gwaith pellach yn mynd rhagddo, gan gynnwys gweithdai ag awdurdodau lleol er mwyn gwella dealltwriaeth pawb a sicrhau cysondeb yn y dull gweithredu.

Isod, rwy'n ymateb i'r pwyntiau penodol y mae'r ddeiseb yn galw amdanynt:

Cod ymarfer cyffredinol i ddarparu addysg gynhwysol o safon i bob disgybl ADY.

Yn 2021, cyhoeddwyd Cod ADY. Mae'r Cod yn rhoi manylion sut y bydd gwahanol sefydliadau (e.e. awdurdodau lleol, byrddau iechyd, ysgolion a cholegau) yn cyflawni eu dyletswyddau o dan ALNET. Mae'r fframwaith ADY ar gyfer cefnogi plant a phobl ifanc fel y nodir yn y Cod yn anelu at roi cefnogaeth i greu system addysg gwbl gynhwysol lle rhoddir cyfle i bob dysgwr lwyddo a chael addysg sy'n diwallu ei anghenion ac yn ei alluogi i fynd ati i ddysgu, manteisio ar ei addysg a'i mwynhau.

Mae'r Cwricwlwm i Gymru yn troi cefn ar gwricwlwm cenedlaethol cymharol ragnodedig sy'n seiliedig ar gynnwys, ac yn symud i fframwaith eang pwrpasol, lle bydd ysgolion yn cynllunio eu cwricwlwm eu hunain i ddiwallu anghenion eu dysgwyr.

Gyda'i gilydd, mae'r Cwricwlwm i Gymru ac ALNET yn ceisio trawsnewid disgwyliadau, profiadau dysgu a chanlyniadau i bob plentyn a pherson ifanc.

Sefydlodd [Deddf Cwricwlwm ac Asesu \(Cymru\) 2021](#) y Cwricwlwm i Gymru yn y gyfraith gan ddisodli'r cwricwlwm sylfaenol. Mae'r Ddeddf honno'n gwneud darpariaeth ynghylch cynnydd ac asesu mewn perthynas â'r cwricwlwm i ddysgwyr rhwng 3 a 16 oed.

Dylai ysgolion fod yn ymwybodol o anghenion ac amgylchiadau eu holl ddysgwyr wrth gynllunio eu cwricwlwm eu hunain, gan ystyried cyfle cyfartal wrth roi cymorth ac ymyriadau ar waith neu wneud addasiadau rhesymol.

Datblygwyd [canllawiau fframwaith y Cwricwlwm i Gymru](#) i fod yn gymwys i bob dysgwr, gan gynnwys y rhai ag anghenion dysgu ychwanegol. Bwriedir iddynt hefyd helpu ysgolion i gynllunio cwricwla ysgol cynhwysol. Bydd dysgwr yn gwneud cynnydd ar hyd yr un continwmm dysgu o 3 i 16 oed. Fodd bynnag, mae'n bosibl y byddant yn symud ar hyd y continwmm ar wahanol gyflymder – gan ganiatáu ar gyfer gwro, ailadrodd a myfyrio wrth i ddealltwriaeth, gwybodaeth a sgiliau pob dysgwr ddatblygu dros amser. Gall ysgolion ac ymarferwyr arfer eu disgrisiwn wrth gynllunio ar gyfer cynnydd, gan roi sylw dyledus i bob dysgwr yn eu lleoliad neu ysgol.

Mae ystyried dysgwyr ag ADY yn allweddol i hyn. Datblygwyd canllawiau Fframwaith Cwricwlwm i Gymru gydag ymarferwyr ADY a gweithwyr proffesiynol arbenigol er mwyn sicrhau y gallant gefnogi cynllunio ar gyfer cynnydd i ddysgwyr ag ADY.

Datblygwyd adran [Galluogi dysgu](#) y canllawiau i gefnogi ysgolion a lleoliadau wrth gynllunio, dylunio a gweithredu cwricwlwm sy'n briodol yn addysgegol i bob dysgwr.

Bydd gweithwyr proffesiynol sydd â dyheadau uchel yn defnyddio ystod o ddulliau addysgegol i greu system unedig sy'n cefnogi dysgwyr o adeg eu geni hyd at 25 oed a gall ysgolion gydweithio â phartneriaid i greu dulliau cyfannol o ddysgu.

Lleoliadau addysgol sy'n cynnig darpariaethau ag adnoddau priodol a staff hyfforddedig sy'n cyrraedd safon addysg gyda sicrwydd ansawdd i wneud y system yn deg ac yn ddibynadwy ac i'w galluogi i ateb y galw cynyddol.

Mae dros £56.3 miliwn wedi ei warchod yn y gyllideb ddrafft er mwyn cefnogi'r gwaith diwygio ADY a rhoi mwy o gefnogaeth i ddysgwyr ag ADY mewn addysg brif ffrwd ac arbenigol cyn-16 ac ôl-16. Mae hyn yn ychwanegol at ddiogelu cyllidebau awdurdodau lleol ar gyfer addysg drwy'r Grant Cynnal Refeniw.

O dan ALNET, mae'n ofynnol i Awdurdodau Lleol adolygu eu trefniadau ar gyfer plant a phobl ifanc ag ADY a'r trefniadau hynny yn yr ysgolion a gynhelir ganddynt, gan sicrhau bod dysgwyr ag ADY yn gallu cael mynediad at addysg addas ac addysg ôl-16 arbenigol lle bo angen. Mae'r gofyniad i adolygu trefniadau ADY yn golygu bod yr awdurdod lleol yn ystyried, ar lefel strategol, y ddarpariaeth gyffredinol ar gyfer darpariaeth ddysgu ychwanegol (DDdY) a threfniadau eraill i gefnogi'r broses o nodi anghenion a darpariaeth i'w diwallu, ar gyfer plant a phobl ifanc yn ardal yr awdurdod. Mae angen ystyried pa ddarpariaeth sydd ar gael i ddiwallu anghenion; a yw'r ddarpariaeth honno'n ddigonol ac os nad yw'n ddigonol mewn unrhyw ffordd, ystyried beth i'w wneud i unioni'r mater; ac ymgynghori fel y gwêl yr awdurdod yn briodol yn ystod y broses honno.

Mae cyflwyno newid system ar y raddfa hon, yn llwyddiannus, yn dibynnu ar sgiliau a gwybodaeth athrawon, fel y gall ystafelloedd dosbarth prif ffrwd gefnogi cynifer o ddisgyblion â phosibl i symud ymlaen. Mae pob aelod o staff sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc ag ADY yn gyfrifol am sicrhau bod anghenion eu dysgwyr yn cael eu nodi a'u diwallu.

Dyluniwyd Addysg Gychwynnol i Athrawon (AGA) i baratoi athrawon dan hyfforddiant i feithrin ystafelloedd dosbarth cynhwysol, fel bod athrawon yn parhau i fod yn barod i ddiwallu anghenion pob dysgwr. Fel rhan o'r broses o adnewyddu'r meini prawf achredu ar

gyfer rhaglenni AGA, rydym wedi cryfhau disgwyliadau ar gyfer cefnogi dysgwyr ag ADY fel rhan o astudiaethau craidd athrawon dan hyfforddiant.

Mae safonau proffesiynol ar gyfer addysgu ac arweinyddiaeth yn nodi'n glir y cyfrifoldeb sydd ar bob athro ac arweinydd i sicrhau bod anghenion pob dysgwr yn cael eu diwallu. Mae adolygiad o'r safonau proffesiynol yn mynd rhagddo. Bydd hyn yn gyfle i ymestyn a dyfnhau'r gofynion ADY presennol o fewn y safonau er mwyn cael effaith bellach ar ymarferwyr ac uwch arweinwyr.

Mae'r llwybr dysgu proffesiynol ADY cenedlaethol ar gael i bob athro sy'n cefnogi dysgwyr ag ADY, ac yn enwedig Cydlynwyr Anghenion Dysgu Ychwanegol (CADY) sydd â rôl strategol mewn ysgolion a cholegau ac sy'n gweithredu fel y pwynt cyswllt cyntaf i athrawon sy'n ceisio cyngor ac arweiniad ar ADY.

Gall ymarferwyr addysg hefyd ddewis gwella eu gwybodaeth broffesiynol o ADY drwy ddilyn y llwybr ADY ar yr MA (Gradd Meistr) Cenedlaethol mewn Addysg (Cymru). Mae hyfforddiant ar y system ADY ar gael i'r rhai sydd mewn rolau arweinyddiaeth statudol ac uwch.

Mae'r cynnig dysgu proffesiynol ADY sydd ar gael i ymarferwyr, arweinwyr systemau ac ymgynghorwyr yn eu galluogi i ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen arnynt i ddiwallu anghenion dysgwyr ag ADY fel y gallant weithredu addysgu gwahaniaethol neu ymyriadau eraill sydd wedi'u targedu a gwneud y defnydd gorau o gyngor a chymorth arbenigol.

Byddwn yn parhau i adolygu dysgu proffesiynol ar ADY wrth i'r diwygiadau ADY fynd rhagddynt.

Ers 2020, rydym wedi buddsoddi dros £62 miliwn mewn cyllid referniw ac £20 miliwn mewn cyllid cyfalaf i gefnogi gweithrediad y system ADY. Mae hyn yn cynnwys £10 miliwn i ysgolion i gynyddu adnoddau, i ôl-lenwi a chynnal tîm o amgylch y CADY.

Hyfforddiant arbenigol gorfodol a chymorth i athrawon a'u staff

Mae athrawon yn gyfrifol am eu dysgu a'u datblygiad proffesiynol eu hunain. Mae hyn yn cael ei gefnogi gan ddull cenedlaethol ar gyfer dysgu proffesiynol a hawl ar gyfer dysgu proffesiynol. Mae 'Cenhadaeth ein Cenedl' yn amlinellu ymrwymiad i sefydlu diwylliant o gyd-gyfrifoldeb mewn perthynas â dysgu proffesiynol drwy'r [Hawl Genedlaethol ar gyfer Dysgu Proffesiynol](#).

Mae tystiolaeth ymchwil yn dangos mai ymgysylltiad gwirfoddol mewn dysgu proffesiynol a dysgu sy'n seiliedig ar ymholiad yw'r ffyrdd mwyaf effeithiol o ddatblygu gwybodaeth a sgiliau ymarferwyr a gwella canlyniadau dysgwyr. Yn unol ag wyth dilysnod yr Academi Genedlaethol, dylai dysgu proffesiynol sy'n cael ei arwain yn dda fod yn bwrpasol i ymarferwyr ac yn cael ei ysgogi ganddynt yng nghyd-destun blaenoriaethau'r ysgol, blaenoriaethau cenedlaethol, a blaenoriaethau proffesiynol a phersonol ehangach.

Rydym yn canolbwyntio ar sicrhau bod datblygiad ymarferwyr addysg yn barhaus, yn gydweithredol a bod modd ei werthuso yn hytrach na'i fod yn brofiad untro, prin, rhagnodedig.

Mae angen i addysg ac iechyd weithio'n agosach gyda'i gilydd.

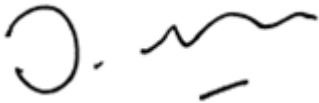
Nod y system ADY newydd yw gwella cydweithredu a rhannu gwybodaeth rhwng asiantaethau i sicrhau bod anghenion plant a phobl ifanc yn cael eu nodi'n gynnar a'u bod yn derbyn y cymorth cywir i gael canlyniadau cadarnhaol.

Mae pob Bwrdd Iechyd bellach wedi penodi Swyddogion Arweiniol Clinigol Dynodedig Addysg (SACDA) sy'n arwain ar gydlynu cyfraniad iechyd i'r broses ADY ac mae gwaith effeithiol wedi'i wneud ym mhob bwrdd iechyd gan y SACDA i godi ymwybyddiaeth ar lefel ymarferydd ac ar lefel weithredol ynghylch dyletswyddau'r Ddeddf a'r system ADY.

Gwnaed cynnydd sylweddol mewn cydweithrediad rhwng y SACDA. Mae hyn wedi galluogi datblygiadau cychwynnol wrth sefydlu dulliau cenedlaethol ar y cyd i fynd i'r afael â materion penodol, ac rydym yn cydweithio â'r SACDA i gryfhau Dangosyddion Perfformiad Allweddol a threfniadau monitro.

Rydym wedi cynnull gweithgor amlasiantaeth iechyd ac addysg newydd, i wella cydweithredu o dan y system ADY ac i gytuno ar ddulliau newydd, arloesol o ymdrin â themâu cyffredin sy'n deillio o'u gweithredu.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, consisting of a circular mark on the left and a series of wavy lines extending to the right.

Jeremy Miles AS/MS

Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language